

Akik ostromozzák az élet fonákságait

Egy üzemi művészegyüttes példája

A Karl-Marx-félti saját ünnepeken léptek fel. Amikor bejötték a színpadra, több ezer főnyi közönség — mint ismert művészeket — tapsviharral fogadta. Odaálltak a mikrofon elé. Harry harmonikázott, Róbert nagybőgőt, Paul gitárt pengetett, Hans énekel, társai terceltek és a zenés vokál-együttes művészi előadása elragadtatta a nézőket. Az élet fonákságait, emberek hibáit karikírozták szatirikusan, mértékártóan, de mégis kacagtatóan. Arcmimikáival, mozdulatokkal utánoztak, elevenítették meg egy-egy jellegzetes visszasságot a dalok közben, kitűnő szellemes, találó szöveggel fűszerezték.

Egy kis vihar után — dicséret

Műsorszámuk befejezése után tudtam meg, hogy a művészegyüttes tagjai nem színészek: a Zwikau-i Trabant Autógyár dolgozói. Meglepődtem ezen, mert előadásukkal szinte reprezentáltak a nagyarányú ünnepe-

ségen, világhíres, hivatásos művészek között. Az autógyárban tett látogatásunk alkalmával mód nyílt az együttes egyik tagjával, Hans-szal való találkozásra. Technikus az üzemben és elmondta, hogy Harry és Róbert asztalos, Paul pedig forgácsológépen dolgozik. Két évvel ezelőtt „álltak össze”, ismert dallamokra szöveget írtak arról, milyen hibák fordulnak elő agyárban, a közéletben. Vidám műsorban előadták — aztán a reklamációk. A megbíráltak tiltakoztak a bíráló ellen, megpróbálták bizonyítani, hogy amit rólok énekeltek, az nem igaz. Vizsgálat indult és kiderült, hogy nagyon is találó volt a tréfás dal — a szerzők dicséretben részesültek.

Jót is, rosszat is

— Persze a huza-vona kissé letört bennünket — mondta Hans —, de aztán a vezetők biztatására tovább folytattuk számaink készit-

sét. A falúságokról, beszélgetésekből és a saját tapasztalatainkból merítettük témáinkat. Mind a szöveget, mind pedig a legmegfelelőbb dalt nagy gonddal dolgoztuk ki. Felkészültünk arra, ne csak egyszerűen több szöveggel énekeljünk, hanem előadjuk, vizuálisan is érzékeltesük egyes emberek furcsa szokásait, ugyanakkor a jót és a rosszat, vigyázza arra, hogy állításaink mindig igazak legyenek. Sokat próbáltunk és elértük azt, hogy már a rádióban is felléptünk.

A példa jó

Számos ilyen kis üzemi művészegyüttes van a Német Demokratikus Köztársaságban. Tehetséges fiatalok, idősebbek is összeállnak és tréfásan, a könnyű műfaj eszközeivel, valóban művészi tolmácsolásban ostromozzák az előforduló és kijavítható hibákat. Különböző hangszereken játszó, íráskészséggel rendelkező emberek a szegedi üzemekben, intézményekben is akadnak: az említett, követésre méltó példa nyomán városunkban is alakulhatnak néhány tagból álló művész-csoportok. A kezdeményezők elismerést, sikert arathatnak — és számos hiba megszüntetését segíthetnék elő.

Markovits Tibor

Az új egyetemi tanév elé

Írta: Dr. Antalffy György egyetemi tanár, a Szegedi Tudományegyetem rektora

A Szegedi Tudományegyetem

s vele együtt hazánk valamennyi felsőoktatási intézménye olyan időszakban kezdte meg az új tanévet, amikor a dolgozó nép eredményesen harcol a szocializmus építésének meggyorsításáért.

Rövidesen összejött a pártkongresszus, hogy az eddig követett politika szellemében kijelölje az elkövetkező évek gazdasági, politikai és kulturális feladatait, útmutatót adjon a népgazdaság fejlesztésének soron levő 5 éves terve előkészítéséhez.

A szocialista társadalmi rendszernek nem akármilyen tanárookra, vegyészekre, jogászokra, egyszerűen nem akármilyen szakemberekre, hanem kommunista szakemberekre van szüksége — állapította meg Kállai Gyula államminiszter a minap, s joggal támasztotta az egyetemek felé azt a követelményt, hogy azoknak rövid időn belül a kommunista szakemberképzés fórumává kell válniuk. A magasfokú szakértelmnek egyéjé kell fornia a nép ügye iránti odaadással. A kommunista szakembernek tehát politikai, társadalmi és szakmai tevékenységét a szocializmus győzelméért harcoló népszolgálatába kell állítania. Meg kell értenie, hogy a nép útja az értelmiség felémelkedésének útja is.

mus alapos elsajátítása iránt, mint a múltban.

A karokon folyó oktatónévelő munkával szorosan összefügg a hallgatók tanulmányi színvonalának alakulása. Mindkét félre felvétel a tanszékek a magasabb követelmények jegyében tartották meg.

A hallgatók vizsgafelgyelme megfellelőnek mondható. Az összképet rontja az, hogy néhány évfolyamon elég nagy százalékban került sor vizsgahalasztásra. Azt tapasztaltuk, hogy a hallgatók nagy többsége komolyan felkészült a vizsgára. Erre serkentette őket többek között a kollégiumban való bentlakásnak a tanulmányi eredményekhez való kötelese is. Nem elégedhetünk meg csak szakemberképzéssel, hanem meg kell ragadnunk minden alkalmat, hogy a fakultatív tárgyakat is átítsuk politikai tartalommal. Különösen egyetemünk kulturális munkájában fontos ennek a megvalósítása, mert ezen keresztül valósíthatjuk meg az általános és kulturális nevelés egységét. Ez megadja a hallgatók számára a sokrétű perspektívikus történelmi látóképességet és segíti annak a célkitűzésnek megvalósítását, hogy hallgatóink történelmi látásmódja kifejezetten marxista-leninista legyen. A múlt tanévben jelentős lépést tettünk előbbre egyetemünk területén a kulturális munkában is.

Az oktató- és nevelő

kapcsolatban megállapítható, hogy az 1958—59-es tanév feladatait az MSZMP Politikai Bizottságának egyetemenk egyes politikai és káderkérdéseiről szóló határozata jelölte meg. Tudományegyetemünk vezetése a korábban elért eredmények továbbfejlesztésére törekedett. Ezzel kapcsolatban a részletekig ható iránymutatásával nagy segítséget jelentett az MSZMP művelődéspolitikai irányelveiről kiadott határozat. Az irányelveket nemcsak közösen tárgyaltuk, hanem azt valamennyi tanszék tanszéki értekezlet keretében is megvitattuk. Szem előtt tartottuk, hogy a hallgatók tanulmányi felgyelmét nemcsak adminisztratív eszközökkel ellenőrizzék és biztosítsák, hanem elsősorban nevelő munkájuk révén.

A fiatal tanszemélyzet, amely az 1956—57-es tanév végén részben kicserélődött és jelentékeny számú új erővel gyarapodott, a múlt tanévben jelentékeny fejlődést ért el. Fiatal munkatársaink nemcsak egyre magasabb szinten folytatták oktatói működésüket, hanem emellett a tudományos munka területén is biztató eredményeket kezdtek felmutatni. Ez utóbbi téren főként a Tanácsköztársaság 40. éves évfordulójának tiszteletére rendezett tudományos ülésszakra elhangzott előadásokra, valamint az Acta-kiadványokra utalok.

A múlt tanév az állami ideológiai oktatás helyreállításának időszakára volt.

A régi tapasztalatok okulva egy részét változatos képzési formákat kerestünk, másrészt a részvételt önkéntessé tettük. Az állami ideológiai oktatás sikerét igen jól mozdítja elő, hogy az a pártszervezet támogatásával és ellenőrzésével folyik, és szerves része a párt felvilágosító munkájának. Megkönnyítette munkánkat, hogy felsőbb állami irányító szerveink igen nagy kezdeményezési lehetőséget és önállóságot adtak az egyetemi vezetésnek az ideológiai feladatok megoldásában. Szintén hozzájárult az elért eredményekhez az a körülmény, hogy oktatóezményzetünk jelentős része lényegesen nagyobb és szűkebb körű érdeklődést mutat a marxizmus-leniniz-

dagóiai egységet. Tudjuk jól, hogy az emberek tudatának átforgatása nem spontán megy végbe, hanem osztályharc közepette. Lenin azt tanította, »hogy az életben és politikán kívül álló iskola hazugság és képtelenség«. Egyetemi képzésünkben ezt az elvet kell szem előtt tartani és ezt az elvet minden professzornak és oktatónak meg kell valósítani. Mi azt akarjuk, hogy egyetemünkben szisztematikusan dolgozó hallgatók növekedjenek fel és oktató személyzetünk pedig mint munkatárs és mint példakép álljon a mi fiataljaink mellett. Ennek érdekében új, bátor módszerekre van szükség. Fontos feladatunk, hogy hallgatóink hivatástudatra való nevelésével még intenzívebben foglalkozzunk. Ezen a téren még sok feladat vár a jól dolgozó tanárképző tanácsra és gyakorló iskoláinkban működő pedagógus társainkra. Tovább kívánjuk javítani az ideológiai munkát. Ennek érdekében az egyetem egész területét felölelő és ismerő ideológiai bizottságot kívánunk szervezni. Ez az ideológiai bizottság mind az oktatók, mind a hallgatók világnézeti nevelésében, illetőleg ezen belül az egyes tudományterületek nyújtotta világnézeti nevelési lehetőségeket kívánja felmérni.

Az egyes tudományterületek nagyarányú fejlődése megköveteli, hogy egyetemi tankönyveink, jegyzeteink valóban megfeleljenek a szocialista egyetem követelményeinek. Ezért az egyetemi tankönyveinket, jegyzeteinket minél szélesebb körben kívánjuk megvitatni.

Minden alkalmat meg

kívánunk ragadni, hogy hallgatóink nevelésében is évről évre előbbre jussunk. Részt kívánunk venni ezért a diákokon kollégiumokká szervezésében. Terveztük, hogy az MSZMP novemberi kongresszusa anyagát tanszékeink és hallgatóink feloldozzák. Ugyancsak méltó módon akarjuk kívenni részünket hazánk felszabadulásának 15. évfordulója alkalmával rendezendő ünnepségeken és tudományos ülésszak keretében kívánunk erővel megemlékezni.

A társadalmi ösztöndíjak bevezetése jelentékenyen megnövelte az érdeklődést az egyetemi tanulmányok iránt a munkás-paraszt fiataloknál. Ezek tanulmányait különös figyelemmel kísérik és illetékes szervekkel is felvesszük a kapcsolatot, hogy a felmerülő esetleges hibákat kiküszöböljük és az eredményeket fokozzuk.

Tudományegyetemünk első évfolyamára felvételt nyert 327 hallgató, közülük 52 százalék munkás-paraszt származású. A felvett hallgatók 47 százaléka kitűnő és jeles rendű.

Hisszük, hogy ezek a hallgatók egyetemi tanulmányaik alatt mind politikai, mind szakmai szempontból jól megállják helyüket.

Az új tanévben a politikai munka megszilárdítása érdekében mindazokat a vitákat elő kívánjuk mozdítani, amelyek a Tudományegyetem oktató-nevelő munkáját érintik, egy olyan ideológiai offenzívát kívánunk megindítani, melynek eredményeképpen az új tanévben az eddiginél is nagyobb lépésekkel haladhatunk a szocialista egyetem megvalósítása felé.

A lakóterületi kulturális centrumok a társadalmi élet központjai az NDK-ban

Az NDK-ban minden lehetőség adja van a dolgozó emberek kulturális fejlődéséhez. A munkásosztályban nő a készség a szocialista irodalom és művészet elsajátítására. Sok munkás mérte új ismereteket és erőt a képzőművészeti alkotásokból, színházi előadásokból stb. Sokan belátták, hogy a szakmai továbbképzésen kívül az általános műveltség szélesítésével is törődni kell. Ez segít bennünket fejlődésünk összefüggéseinek megértéséhez. Például a szocialista ember újszerű kapcsolatait az »én«-ből a »mi«-be való átmenet problémája.

A lakóterületi kulturális központok kialakítása a kulturális szervek és a nemzeti front bizottságainak a feladata. Itt a dolgozók nemcsak pihennek, hanem általános és szakismereteiket is bővíthetik. Azonban a lakosság, mindenekelőtt zenészek, színészek, énekesek, könyvtárosok, újtók, sportolók aktív közreműködése nélkül ez lehetetlen megvalósítani.

Követendő példát nyújt Lipcse városa, Marienbrunn városi kerületben a nemzeti front 12 tagú kultúrbizottságot hozott létre. A lakosság kívánságainak és szükségleteinek megfelelően féléves tervet dolgoztak ki,

amelybe nemcsak szórakoztató rendezvényeket, hanem különböző előadásokat is belefoglaltak. Így dr. Donáth, a Marx Károly Egyetem professzora »Veszélyeztet-e a politéchnikai képzés ifjúságunk általános képzését?« címmel tartott előadást. Steinberg író regényéből olvasott fel, a gyerekek számára pedig mese- és játékdélutánokat rendeztek. Még a dolgozó asszonyokra is gondoltak, hetenként egy tornafórát tartanak számukra.

Említést érdemel a kerületi bizottságok kezdeményezése is. A XVI. kerületben például a lakosság röplabda-mérkőzéseket rendez. Általában kulturális tevékenységre készítik az embereket azzal a céllal, hogy ott, ahol szabad idejüket eltöltik, érdekes, szép és kulturált élet léghőre uralkodjék.

Az állami szervek vezetése alatt a lakóterületeken egyre több munkaképes kultúrbizottságot alakítanak, amelyeknek munkáját egyetemes kultúrotthon segíti és támogatja. A jövőben még a vendéglőket is be akarják kapcsolni, hogy azok ne csak az étkezési és italszükségletet, hanem a kulturális igényeket is kielégítsék.

MAJDO EGY

A fővezérség kiadta sorozási utasítását. Az önkéntes alapon szerveződő nemzeti hadsereg tehát áttért a kényszer jól bevált módszerére. Azonban Horthyék jól tudják, hogy fegyvert nem tanácsos mindenki kezébe adni. »Besorozandók: egyelőre csakis földműves- és gazdaemberek (inkább maguk a gazdák, mint a nagybirtokokon dolgozó zsellérek és napszamosok), tehát csakis azok az emberek, akik erkölcsi és politikai tekintetben kifogás alá nem esnek.« Tekintet nélkül azonban arra, hogy felveszik a hadseregbe vagy sem, a sorozáson megjelenő egyén neve mellé »a« vagy »b« betűt kell írni a lajstromba. Az »a« betűsök megbízhatóak, a »b« betűsök »veszélyes elemek, izgatók, lázítók«. Ezzel még nem fejeződik be a kiválogatás. A csapatoknál is megrostálják a bevonulókat és szigorúan eljárnak azokkal szemben, akik az esküt megtagadják. Az eskü legfontosabb pontja egyébként a következő: »Esküszünk, hogy soha kommunista eszmék szolgálatába nem állunk, a bolsevizmus ellen kérielhetetlenül küzdünk itthon kellene valamit tenni a munkanélküliség csökkentésére.

Egy újfajta politikai szervezkedésről is hírt hoznak a lapok. Nagyatádi Szabóék kisgazdapártjával szemben új kisgazdapárt alakul. Szervezője — a földművelésügyi minisztérium. Az Alsóvároson is ez az új-kisgazdapárt alakult meg.

A szegedi munkanélküliség foglalkoztatására született meg az a fantasztikus terv, hogy a franciaországi háborús károk helyreállításánál kellene elhelyezni őket. A józannabb elemek azonban belátták, hogy arrafelé is van elég munkanélküli, a szegedieknek már aligha jutna ott munka, tehát itthon kellene valamit tenni a munkanélküliség csökkentésére.

Megkezdődött az iskolaév. 4 koronába kerül egy palatla, amely párral évvel ezelőtt még 10 krajcár volt.

A szegedi járásból is sokan látogatják a budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítást

A fővárosi lapokból, a rádióból naponta értesülünk arról, hogy még egyetlen mezőgazdasági kiállítás iránt sem volt oly nagy érdeklődés, mint a mostani iránt. A szegedi járási tanács mezőgazdasági osztályának tájékoztatása szerint ugyancsak tapasztalható most Szeged környékén is: A mezőgazdasági osztály eddig két társas utazást szervezett a járás falvaiból a kiállításra, s e két alkalommal 180 falusi parasztember, termelőszövetkezeti tag utazott fel a kiállítás megtekintésére Budapestre. A domaszéki Rákóczi Termelőszövetkezet tagjai külön béreltek egy autóbust, melyen ötvenen utaztak egyszerre a kiállításra. A ruzsai Kiss Imre Termelőszövetkezet tagjai a munkából való nagyobb kiesés elkerülése végett kisebb csoportokat szerveznek, s a csoportok egymást váltogatva tekintik meg a kiállítást.

A mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet tagjai már üzletet is kötöttek az Országos Mezőgazdasági Kiállításon és Vásáron. A püspökkladányi Állami Sertésenyésztő Vállalat első díjat nyert anyakocái közül hat darabot vásároltak továbbtenyésztés céljára. Összesen 20 ezer forintot fizettek saját erőből a hat tenyészállatért, s most azt mondják: »drága volt, de megérte«. Ugy tervezik, hogy legalább 4—5. darab hasonló fehérhússertés anyakocát vásárolnak még a kiállításon. Ezzel az állománnyal akarják megalapozni nagyüzemi sertésenyésztésüket. El akarják érni, hogy a következő esztendőben már az Új Élet Tsz szállíthasson törzskönyvezett sertés-tenyészállatokat más kollektív gazdaságok számára.